

DATOS IDENTIFICATIVOS

Antropoloxía: Pensamento e cultura

Materia	Antropoloxía: Pensamento e cultura			
Código	P02G110V01401			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Rocha Alvarez, Delmiro			
Profesorado	Rocha Alvarez, Delmiro			
Correo-e	delmiro-rocha@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia é unha introdución ao estudo de toda unha problemática na que estamos inmersas/os polo mero feito de pertencer a esta sociedade. A análise abórdase desde un enfoque filosófico, é dicir, autoreflexivo, crítico e autocrítico.			

Competencias

Código	
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C38	Coñecer os momentos máis sobresalientes da historia das ciencias e as técnicas e a súa transcendencia.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
D1	Capacidade de análise e síntese
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Razoamento crítico

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender a filosofía como saber específico que se ocupou de problemas que atañen á totalidade		D1
Coñecer e comprender os problemas filosóficos no seu contexto e entender a vinculación destes con outras manifestacións culturais do momento	C37 C38	D13
Coñecer en entender os esquemas de pensamento que estiveron e están presentes na nosa configuración mental.	C13 C37 C38	D1 D13
Coñecer as ideas que forxan o noso presente en contextos multiculturais.	C13	D13
Capacidade para organizar coherentemente ideas e argumentos.	C44	D1 D13
Capacidade para analizar, valorar e discutir argumentos alleos.		D1 D11 D13
Captar a implicación da filosofía no desenvolvemento histórico das ideas e dos cambios culturais.	C37	D13

Contidos

Tema

1.- A filosofía nun mundo global	1.1.- Aproximación aos conceptos de cultura, sociedade e pensamento. 1.2.- Cultura vs. Civilización 1.3.- A filosofía como capacidade de repensar o mundo.
2.- A modernidade como unha forma de civilización	2.1.- A era da Razón: teorías sociais e políticas da modernidade. 2.2.- A axenda oculta da modernidade.
3.- As filosofías do Século XX	3.1.- Principais correntes de pensamento do século XX-XXI.
4.- Retos da posmodernidade	3.1.- Globalización, diversidade cultural e pensamentos alternativos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminario	15	22	37
Seminario	8	0	8
Traballo tutelado	0	40	40
Lección maxistral	24.5	5.5	30
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	30	33

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Introdución á materia e explicación das actividades que se van desenvolver durante o cuatrimestre.
Seminario	Presentación e debate dun tema de actualidade a partir da análise dun documento escrito ou gráfico.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento-desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballo tutelado	Realización dun traballo de introdución á investigación relacionado coa temática da materia; exposición por parte do alumnado ante o profesorado e ou grupo de estudantes do resultado do traballo.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesorado dos temas do programa

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Seguimento por parte do profesorado dos traballos obrigatorios que se han de realizar para superar a materia. No caso de activarse o protocolo de continxencia empregaranse os medios telemáticos de atención ó alumnado: a plataforma de teledocencia, o despacho virtual e moovi para garantir á atención ó alumnado.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Seminario	Presentación e debate dun tema	15	C37 C44	D1 D13
Traballo tutelado	Avaliación do proceso, resultados e presentación dun traballo de iniciación á investigación.	35	C37 C44	D1 D13
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame sobre o temario da materia. A xuízo do profesor encargado da materia, o exame poderá incluír preguntas de desenvolvemento longas, curtas e/ou preguntas tipo test.	50	C37 C44	D1 D13

Outros comentarios sobre a Avaliación

PRIMEIRA CONVOCATORIA: O alumnado presencial e o non presencial ten que alcanzar o 50% en cada unha das probas para superar a materia. SEGUNDA CONVOCATORIA: De non superar a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas exclusivamente co exame da convocatoria de xuño-xullo. Con todo, se o alumnado presentou e superou as partes prácticas durante o curso, gardaráselle a nota para facer media co exame da convocatoria de xuño-xullo, pero non se poderán presentar as prácticas na segunda convocatoria. ALUMNADO NON PRESENCIAL: O alumnado que non poida asistir á clase regularmente, non poida seguir a avaliación continuada nin asistir a titorización dos traballos, realizará as seguintes probas: 1.- Unha proba de contidos teóricos (ata 5 puntos, 50%). 2.- Un traballo, a determinar polo profesor/a (ata 3 puntos, 30%). 3.- O resumo de dous libros, a determinar polo/a profesor/a responsable da materia (ata 2 puntos 20%). Para aprobar é preciso alcanzar o 50% da puntuación en cada unha das 3 probas. Os criterios de avaliación da segunda convocatoria son

os mesmos tanto para o alumnado presencial como para o non presencial. As datas oficiais de exame poden consultarse na páxina web da Facultade, no apartado de organización académica, espazo "datas de exames".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Ayesterán, Ignacio et al., **La filosofía en un mundo global**, 1ª, Anthropos, 2008

Valcarcel, Amelia, **Feminismo en un mundo global**, 1ª, Cátedra, 2008

Benhabib, Seyla, **Las reivindicaciones de la cultura: igualdad y diversidad en la era global**, Katz, 2006

Freud, Sigmund, **El malestar en la cultura**, Alianza, 1991

Rousseau, Jean-Jacques, **Discurso sobre las ciencias y las artes**, Alianza, 2012

Josetxo Beriain, Maya Aguiluz Ibargüen (coord), **Las contradicciones culturales de la modernidad**, Anthropos, 2007

Toulmin, Stephen, **Cosmópolis. El trasfondo de la modernidad**, Península, 2001

Husserl, Edmund, **La crisis de las ciencias europeas y la fenomenología trascendental**, Prometeo libros, 2008

Heidegger, Martin, **Carta sobre el humanismo**, Alianza, 2010

Marcuse, Herbert, **El Hombre unidimensional: ensayo sobre la ideología de la sociedad industrial avanzada**, Planeta-Agostini, 1993

Foucault, Michel, **Vigilar y castigar**, Siglo XXI, 2003

Derrida, Jacques, **Decir el acontecimiento, ¿es posible?**, Arena Libros, 2007

Butler, Judith, **El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad**, Paidós, 2007

Lyotard, Jean-François, **La condición postmoderna. Informe sobre el saber**, Cátedra, 1994

Derrida, Jacques, **Y mañana, qué ... Diálogo (con E. Roudinesco)**, Fondo de Cultura Económica, 2003

Bibliografía Complementaria

Giner, Salvador, **Historia del pensamiento social**, 13ª, Ariel, 2013

Mosterín, Jesús, **Filosofía de la Cultura**, 2ª, Alianza, 1994

Cabedo, Salvador, **Filosofía y cultura de la tolerancia**, 1ª, Universitat Jaume I, 2006

Cobo, Rosa, **Fundamentos del patriarcado moderno: Jena Jaques Rousseau**, 1ª, Cátedra, 1995

Haraway, Donna, **El patriarcado del osito Teddy**, 1ª, A. C. San Soleil, 2015

Kant, Immanuel, **Antropología**, Alianza, 1991

Sendon de Leon, Victoria, **Mujeres en la era global: contra un patriarcado neoliberal**, 1ª, Icaria, 2003

Sobrevilla, David, **Filosofía de la cultura**, 1ª, Trotta, 1998

Jameson, Fredric, **El posmodernismo o la lógica cultural del capitalismo avanzado**, Paidós, 1991

- Vidarte, Paco e Rampérez, Fernando, **Filosofías del siglo XX**, Síntesis, 2005

- Peretti, Cristina. e Rodríguez Marciel, Cristina. (eds.), **12 pensadores (y uno más) para el siglo XXI**, Dykinson, 2014

Derrida, Jacques, **Seminario La pena de muerte I**, La oficina de Arte y Ediciones, 2017

Recomendacións

Plan de Continencias

Descrición

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao manterse a docencia adaptada á plataforma de campus remoto e FaitIC/Moovi, sin supoñer modificación algunha respecto á atención e formación do alumnado.

METODOLOXÍAS: mantéñense as metodoloxías docentes empregadas na docencia habitual, adaptándose as clases virtuais en directo mediante o uso da plataforma de campus remoto, xunto coa atención a través de FaitIC/Moovi.

As tutorías realizaránse tamén mediante o uso do despacho virtual para as cuestións individuais e os foros de FaitIC/Moovi para as dúbidas grupais ou de interese colectivo.

EVALUACIÓN: mantéñense as porcentaxes de avaliación previstas.